

Communicatief Zelfvertrouwen bij Afasie (CZA)

Handleiding

COPACA

COPACA

Handleiding

Het meetinstrument Communicatief Zelfvertrouwen bij Afasie (CZA) is een naar het Nederlands vertaalde en bewerkte versie van de Communication Confidence Rating Scale for Aphasia (CCRSA, Cherney et al., 2011). De CZA geeft inzicht in hoe zeker iemand met afasie zich voelt over de eigen communicatieve vaardigheid in bepaalde situaties – niet hoe goed iemand die taak kan uitvoeren.

De items van dit instrument hebben betrekking op situaties die representatief en relevant zijn voor het alledaagse leven van personen met afasie. Meer informatie over de achtergrond van de CZA, een beschrijving van het instrument en uitleg over het gebruik in de logopedische praktijk zijn te lezen in *Meetinstrument voor communicatief zelfvertrouwen bij afasie (CZA), Vertaling van de CCRSA naar het Nederlands (Dorland, Killmer, Vandenborre, Groenewold, 2023)*.

De Wereldgezondheidsorganisatie beveelt met het *International Classification of Functioning, disability and health* (ICF: WHO, 2001) aan om binnen de logopedische behandeling rekening te houden met iemands 1) functies, 2) activiteiten en participatie en 3) persoonlijke en externe factoren. De CZA is gericht op het in kaart brengen van persoonlijke factoren (zelfvertrouwen) en externe factoren (communicatieve situaties). Andere meetinstrumenten zijn geschikt om een beeld te vormen van iemands functioneren op functie-, activiteiten- en participatieniveau.

Aan de vertaling en bewerking van de CZA werkten diverse mensen mee. We bedanken Rick Bakker, Hilde Bosschers, Leora Cherney, Marjolein Deiman, Margarita Dingjan – van de Wetering, Lizet van Ewijk, Jan Meijnen, Mirella Nooteboom, Zinzi Pardoel, Dick Sijsma en Nicole van der Wal voor hun bijdrage aan de totstandkoming van de CZA.

Afname-instructie

De persoon met afasie mag de vragenlijst zelfstandig invullen of - als dat niet lukt - samen met u of een naaste. Indien u de vragen samen invult, dan mag u de persoon met afasie mondeling en/of schriftelijk ondersteunen.

Hierna volgt uitleg over de CZA. Deze uitleg kunt u voorlezen aan de persoon met afasie. U mag de uitleg ook in uw eigen woorden geven.

Uitleg over de CZA aan de persoon met afasie

- De CZA bestaat uit 10 vragen.
- Elke vraag kijkt naar **hoe zeker** u zich voelt bij het uitvoeren van een taak.
- Het gaat er **niet** om **hoe goed** u de taak kunt uitvoeren.
- Kruis het hokje aan met het getal dat weergeeft hoe zeker u zich voelt over die taak.
 - 0 = niet zeker
 - 50 = redelijk zeker
 - 100 = heel zeker
- Als aankruisen moeilijk gaat, wijs dan het passende cijfer aan. Iemand anders mag het kruisje voor u zetten.
- Let op: kies een specifiek getal. Zet geen kruis tussen de hokjes.
- Belangrijk: Dit is geen test met juiste of onjuiste antwoorden. U beoordeelt hoe u de situatie zelf ervaart.

Nu volgt een voorbeeldvraag

Hoe **zeker** voelt u zich over uw vaardigheid om te **zingen**?

Stel:

- U kunt **niet** goed zingen.
- Maar u voelt u **heel zeker** van uw zang.
- Dan zet u een kruis in het hokje met het **getal 90**.

Niet
zeker

Redelijk
zeker

Heel
zeker

COPACA

Scoreprocedure

Nadat de persoon met afasie de 10 vragen heeft beantwoord, kunt u de score berekenen. Volg daarbij de volgende stappen:

1. Vul per item de score in, in de kolom 'Score'.
2. Omcirkel daarna de bijbehorende puntwaarde (1-4) voor de score van elk item.
3. Schrijf deze puntwaarde in de kolom 'Eindscore'.
4. Bereken de totaalscore door de eindscores op te tellen.

Voorbeeld

Item #	Score	Bijbehorende puntwaarde				Eindscore
		0-20	30-40	60-80	90-100	
Voorbeeld	<i>90</i>	1	2	3	<u>4</u>	<i>4</i>
1		1	2	3	4	
2		1	2	3	4	
3		1	2	3	4	
4		1	2	3	4	
5		1	2	3	4	
6		1	2	3	4	
7		1	2	3	4	
8		1	2	3	4	
9		1	2	3	4	
10		1	2	3	4	
					Totaalscore	

Interpretatie van de scores

- De **eindscore** geeft een beeld van hoe zeker iemand zich voelt in een bepaalde communicatieve situatie.
- De **totaalscore** geeft een beeld van hoe zeker iemand zich voelt in verschillende communicatieve situaties.
- U kunt behandeldoelen opstellen op basis van de eindscore en/of op basis van de totaalscore.
- U kunt veranderingen in het communicatief zelfvertrouwen meten door de vragenlijst opnieuw af te nemen.

COPACA

Scoreformulier Communicatief Zelfvertrouwen bij Afasie (CZA)

Uw naam:

Uw geboortedatum:

Invuldatum:

**Heeft iemand geholpen bij het invullen van
de vragen?**

- Nee, de persoon met afasie vulde de vragen
zelfstandig in.**
- Ja, de persoon met afasie vulde de vragen
samen met iemand in – de antwoorden heeft de
persoon met afasie zelf gekozen.**
- Ja, iemand koos voor de persoon met afasie het
passende antwoord en vulde de vragen in.**

COPACA

Scoreformulier Communicatief Zelfvertrouwen bij Afasie (CZA)

Item #	Score	Bijbehorende puntwaarde				Eindscore
		0-20	30-40	60-80	90-100	
1		1	2	3	4	
2		1	2	3	4	
3		1	2	3	4	
4		1	2	3	4	
5		1	2	3	4	
6		1	2	3	4	
7		1	2	3	4	
8		1	2	3	4	
9		1	2	3	4	
10		1	2	3	4	
					Totaalscore	

Communicatief Zelfvertrouwen bij Afasie (CZA)

COPACA

COPACA

Communicatief Zelfvertrouwen bij Afasie (CZA)

Uw naam:

Uw geboortedatum:

Invuldatum:

Helpt iemand bij het invullen van de vragen?
(kruis aan)

- Nee, ik vul de vragen **zelfstandig** in.
- Ja, ik vul de vragen **samen** met iemand in en **koos** het passende antwoord **zelf**.
- Ja, **iemand koos** voor mij het passende antwoord en vult de vragen in.

Uitleg over de CZA aan de persoon met afasie

- De CZA bestaat uit 10 vragen.
- Elke vraag kijkt naar **hoe zeker** u zich voelt bij het uitvoeren van een taak.
- Het gaat er **niet** om **hoe goed** u de taak kunt uitvoeren.
- Kruis het hokje aan met het getal dat weergeeft hoe zeker u zich voelt over die taak.
 - 0 = niet zeker
 - 50 = redelijk zeker
 - 100 = heel zeker
- Als aankruisen moeilijk gaat, wijs dan het passende cijfer aan. Iemand anders mag het kruisje voor u zetten.
- Let op: kies een specifiek getal. Zet geen kruis tussen de hokjes.
- Belangrijk: Dit is geen test met juiste of onjuiste antwoorden. U beoordeelt hoe u de situatie zelf ervaart.

Nu volgt een voorbeeldvraag

Hoe **zeker** voelt u zich over uw vaardigheid om te **zingen**?

Stel:

- U kunt **niet** goed zingen.
- Maar u voelt u **heel zeker** van uw zang.
- Dan zet u een kruis in het hokje met het **getal 90**.

Niet
zeker

Redelijk
zeker

Heel
zeker

Kruis het getal aan dat weergeeft hoe zeker u zich voelt over de vaardigheid.

1. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om **met mensen te praten**?

2. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om in **contact** te blijven met **familie en vrienden**?

3. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om **nieuws en sport te volgen op tv**?

Kruis het getal aan dat weergeeft hoe zeker u zich voelt over de vaardigheid.

4. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om **films te volgen** op **tv** of in de **bioscoop**?

5. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om te **praten** via de **telefoon**?

6. Hoe **zeker voelt** u zich ervan dat **mensen u begrijpen** als u **praat**?

Kruis het getal aan dat weergeeft hoe zeker u zich voelt over de vaardigheid.

7. Hoe **zeker voelt** u zich ervan dat **mensen u** bij **gesprekken betrekken?**

8. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om uw **eigen mening** te **geven?**

9. Hoe **zeker voelt** u zich ervan dat u uw **eigen beslissingen** kunt nemen?

Kruis het getal aan dat weergeeft hoe zeker u zich voelt over de vaardigheid.

10. Hoe **zeker voelt** u zich over uw vaardigheid om **mee te doen** aan **discussies** over uw **financiën**, bijv. over uw hypotheek, pensioen en sparen?

Niet
zeker

Redelijk
zeker

Heel
zeker

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

